

K3 op weg naar duurzame

Zonne-energie kan deel uit maken van lokale energieproductie.

De gemeenten Apeldoorn, Heerhugowaard en Tilburg, de K3, trekken al enkele jaren met elkaar op in hun streven klimaat- en energieneutraal te worden. De samenwerking begon met de ontwikkeling van een 'routekaart naar klimaatneutraliteit'. Nu is de K3 bezig met het oprichten van gemeenschappelijke duurzame energiebedrijven.

K3 staat voor 'drie klimaatkoplopers'. "Dat zijn de gemeenten Apeldoorn, Heerhugowaard en Tilburg zeker", vertelt Michael Boddeke, GroenLinks-wethouder milieu en duurzaamheid van de gemeente Apeldoorn, niet zonder trots. "We hebben elkaar gevonden omdat we in achtereenvolgende bestuursperiodes een consistent duurzaamheidsbeleid voeren. Het leek ons nuttig ervaringen uit te wisselen en samen op te trekken. We zijn begonnen met het laten uitzoeken van de haalbaarheid van onze klimaatdoelstel-

lingen. Wanneer kunnen we klimaatneutraal zijn? Dat blijkt van gemeente tot gemeente te verschillen. Er is een routekaart gemaakt waarmee dat tijdspad in beeld kan worden gebracht, rekening houdend met de lokale omstandigheden. Voor Apeldoorn is het halen van de klimaatdoelstelling bepaald op 2020."

Een volgende stap in de K3-samenwerking is de oprichting van duurzame energiebedrijven. "Het realiseren van de ambitie meer duurzame energie op te wekken, gaat ons te langzaam. De

initiatieven zijn te versnipperd.

We willen een en ander versnellen door relevante partijen bij elkaar te brengen. Of de oprichting van duurzame energiebedrijven kans van slagen heeft, wordt nu onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zullen ook voor andere gemeenten beschikbaar komen."

Verenigde Emiraten Jan Schouw, adviseur bij BuildDesk en projectleider duurzaam energiebedrijf Apeldoorn, legt uit waar deze gemeente mee bezig

energiebedrijven

is. "In Apeldoorn zijn allerlei partijen actief die kunnen bijdragen aan het opwekken van duurzame energie. Voorbeelden zijn woningcorporaties, zij hebben daken waarop zonnecollectoren kunnen worden geplaatst, en het bedrijventerrein Ecofactorij waar windmolens komen. Daarnaast zijn er organisaties voor natuur- en landschapsbeheer, die beschikken over hout en snoeiafval. Wij zijn begonnen met het bij elkaar brengen van al deze partijen. We noemen hen de Verenigde Emiraten van Apeldoorn."

Het bijeenbrengen van verschillende soorten duurzame energiebronnen en -aanbieders in één bedrijf heeft als voordeel dat rendabele en nu nog onrendabele vormen van duurzame energieopwekking worden gemixt. Schouw: "Eventuele verliezen worden gecompenseerd met winsten. Een duurzaam energiebedrijf werkt in die zin anders dan de traditionele energieleveranciers. Die streven naar winst op alle fronten. Een ander verschil is dat een duurzaam energiebedrijf te maken heeft met hoge investeringen, maar verder met lage opwekkingskosten. Bij een traditioneel bedrijf is dat andersom, de kosten van fossiele brandstoffen bepalen de hoogte van de elektriciteitsprijzen."

In Apeldoorn wordt op dit moment bekeken welke waarde de mogelijke deelnemers, zoals woningcorporaties, kunnen inbrengen. De volgende stap is het interesseren van investeerders, er wordt gepraat met financiële instellingen. Het is de bedoeling dat er een revolving fund komt: de met behulp van ontvangen krediet gegenereerde inkomsten worden gebruikt voor nieuwe investeringen.

Positief scenario De voltallige gemeenteraad van Apeldoorn heeft zich achter de ontwikkeling van een duurzaam energiebedrijf geschaard. "Het is heel belangrijk dat er zoveel draagvlak is", zegt wethouder Boddeke. "Je kunt dit soort zaken niet in één

bestuursperiode regelen, er is continuïteit nodig." Is het nog spannend of er investeerders worden gevonden, in juridisch opzicht lijken er geen belemmeringen te zijn. Projectleider Schouw: "We hebben onder andere laten uitzoeken of er sprake is van ongeoorloofde staatssteun als de gemeente meedoet, dat blijkt niet het geval te zijn. Verder moet duidelijk zijn of deelname aan een energiebedrijf past binnen de taakstelling van corporaties, ook dat ziet er gunstig uit."

Heerhugowaard In Heerhugowaard is programmamanager duurzaamheid Frank Schuitemaker intensief betrokken bij de opzet van een duurzaam energiebedrijf. "Heerhugowaard heeft de ambitie in 2030 klimaat- en energieneutraal te zijn, onder andere door gebruik te maken van de in onze gemeente aanwezige kassen. Deze kunnen op een gegeven moment energieleverend worden en de omliggende woonwijken bedienen. Door de huidige recessie staat deze ontwikkeling overigens even stil." Schuitemaker verwacht dat dit op den duur goed zal komen. "Wij gaan uit van een positief scenario. Een duurzaam energiedienstenbedrijf, zoals wij het noemen, zal er aan bijdragen dat we onze klimaatdoelstelling halen. Dat bedrijf krijgt drie hoofdtaaken. In de eerste plaats een informatie- en loketfunctie, om corporaties en particuliere eigenaren van onroerend goed te adviseren over subsidieregelingen en dergelijke. Om 'te ontzorgen' zoals dat heet. In de tweede plaats krijgt het bedrijf een ontwikkelingsfunctie om duurzame energieopwekking van de grond te krijgen. De derde functie betreft exploitatie, het goed laten functioneren van de duurzame energiesystemen. Het eerste onderdeel, het loket, zijn we aan het inrichten. Over de overige moeten nog besluiten worden genomen."

Energie van de toekomst Pieter Biemans, programmamanager energie en klimaat bij de gemeente Tilburg,

vertelt dat ook zijn gemeente een eind op weg is met de plannen voor het realiseren van een bedrijf voor duurzame energie. "Net als Apeldoorn en Heerhugowaard willen we de productie van duurzame energie onder één paraplu brengen. Tilburg heeft als doelstelling in 2045 klimaatneutraal te zijn; een duurzaam energiebedrijf brengt de haalbaarheid van dit doel dichterbij. Vooral in bestaande bouw is een stevige inzet nodig." Tilburg is bezig met een haalbaarheidsonderzoek en overlegt met corporaties. Zij kunnen een belangrijke inbreng hebben in de vorm van daken voor zonnepanelen en warmte-koudeopslag. Als dit onderzoek positief uitvalt, zal de volgende stap worden genomen.

Biemans wijst erop dat lokale energieproductie dé energievoorziening van de toekomst is. "De prijs van duurzame energie is niet gekoppeld aan die van olie, zoals het geval is bij energie die wordt opgewekt met fossiele brandstoffen. Dat maakt het interessant voor de afnemers. Op welke wijze deze productie wordt ingevuld, is afhankelijk van de lokale situatie. Elke gemeente heeft specifieke mogelijkheden. Wij betrekken de traditionele energiebedrijven bij onze plannen, onder andere omdat het Tilburgse stadsverwarmingsnet wordt gevoed door de Amercentrale."

Geen melkkoe Is een eigen energiebedrijf niet terug naar af? De overheid is net aan het afscheid nemen van de deelname in grote energieproductie- en leveringsbedrijven. "Nee", zegt de Apeldoornse wethouder Boddeke. "Wij zijn niet bezig met het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf, maar van een energiebedrijf dat van de gemeenschap is. De zeggenschap komt niet uitsluitend bij de gemeente te liggen, maar ook bij bewoners, woningcorporaties, waterschappen, verenigingen van eigenaren en dergelijke. Het doel is versnelling van verduurzaming, niet het creëren van de volgende melkkoe voor aandeelhouders." ■

www.senternovem.nl/klimaatneutraalstedden